

درگاه

۱ خزیران ۳۳۷

نومرو : ۴

برنجی سنه : برنجی جلد

نعمت

هركسك غائب اولمش برسو كيميسى ؛
 كيمى قردهشم دير ، كيمى بابام ؛
 كيمى هايقيير : ييقيلدي يووام ؛
 آيرليق وصالك اك صوك نفسى !..

ئۇلۇم روھە كېتەك ، ھەقە ايرمىكەر ،
ئۇلەدن ئۇلۇلر بوسرى بىلەر .

سین اونی آرما ، اوسفی بولور ؛
آتالر ٹولسہدہ کچمز اولاددن .
بیش کوکلہدہ یاتار بختیار باباڭ .
آغلما ، آغلامق برکنہ اولور .

مہس عالی

مویه‌نك جلد لونده شكل ايله برابر رنگ ده اعتراج ايدردى . پنبه له ش افلاطون رنگلى باشا نرك صيغاق صاير شينانى . سوسنلر ك بياضانى ايله برلشير وبر رسام باله تى اوزر نده ك رنگين رنگار كى اعتراج ايدردى . اوز زمانه قدر هندى شكلاره منحصر قالان بو ترتيبات بو صورته قوسم اتشدى .

حاصلی بر صنعت کازک ثمره‌ی ایشار می‌دانه کتیرمه‌سی
ایچین جناب حَقِّک بر تحفه‌سی اولان ایجاد روز کارلرینک
دماغنه اُسمه‌سی لازمدر .

رزاقہ عارف

— >>> ❸ <<< —

(ما بعد)

شعور و حیاتك تدقیقنده واصل اولدینمز. بومشترك نتیجه‌یی بر اوجینیی سلسله و قایبی تعقیب ایتمکله دخی آله ایدم بیلیرز. مثلا مخلوق ذی حیاتدک عمل دکل، عمله تقدم ایدن تصوری ملاحظه ایدم. نفوذلی شخصیتلك ایچنه داخل اولدقاری شئون و حادثات اوزرندک بوبوك تأثیرلرندن دائماً بحث ایدیلیر. ذاتاً نفوذلی شخصیت دیمك قاریشیدینی قایع اوزرندک کندی نشانه‌سنی بر اقان برآدمدن باشقه ندر؟ بوشانه اولماسه اولنك نفوذنی نردن آکلاجه‌جوز؟ تعبیر دیکرله نفوذلی دبدبکزن شخصیت ایچه اوزون برسلسله حادثاتی لمحه‌بصرده قاوراوب کورن کیسه دکلیدر؟ بو آدم « حال » نده نه قدر بوبوك برسمه ماضی بولندیر سیورسه حاضر لافنده اولان وقایع استعجال ایتدیرمك ایچون استقباله او نسنده آخیر بر حوله ایله مولات ایدم ییلن کیسه دیکدر. بر تنبیه ایله افاده ایتك جائزه درزک بر انسانك تصورانی ماضیه دوغرو نه قدر کرلیش و چکیلمش بولورسه استقباله آتینی اوق دخی او نسنده قدرتی و قوتلی اولور. شه، رمزك، مشاهده ایتدیکی ماده قارشینسنده کی ادرا کی بایکیز فاعلدر: معلومدرک ماده‌نك میلیونلرجه اهتزازلرنی شعور بر لمحهده قاورار. کذا ماده‌نك بیکلرجه سنه‌لك تاریخی شعورک بر لمحه‌سنه صیغار. ماده‌نك حافظه‌سی ایسه بر لحظه‌قدر؛ یعنی ماده ایچون اك اوزاق بر ماضی ایله اك یاقین بر حال فرق ایدیله‌جك کی دکلدر. حال بوبوك بر لمحه بصرده کوزمك ماده عالمنده اخذ ایتدیکی شئی، مثلا برضیا احساسی ماده‌نك بکدبکرنی ولی ایدن تربیلونلرجه اهتزازلرنی احتوا ایدر. بو حال بوتون احساساتزده واقعدر. ماده ایله شعورک ملتقاسنده بولنان احساس، شعوره خاص اولان و وصف فارقی تشکیل ایدن «صبروره: Duree»[*] ده [*] بو تعبیر برغسون فلسفه‌سنک روحنی تشکیل ایدر. برغسون، ذهنیه فلسفه‌سنی تدقیق ایدرکن بولنك حیاتی هندسه کی جامد کورمه‌لرنک سینی «زمان temps» دینلن شئی «مكان: espace» ده قلب نمکدن باشقه برشی یایعادلرنی ایلك اثری اولان شعورک بلا واسطه مصلالری حقدنه تجربه قلبیه «ام کتابنده عربض و عمیق تشریح ایتشدیر. برغسون، ذهنیه فلسفه‌سنک زمان مکان قلب نمکدرندک اسبابی کوستردکدن صورکا بونك حقیق دینی بوتون فیلسوفنرک ریاضیه‌یی اوله‌لرنده بولور. مالمودرک زمان مفهومندن الكقوالای وازیکه‌بیله‌جک ریاضیه‌جیلردر. چونکه بولنك بوتون محاکات هنیه‌لری هب مکانده کجر و زمانک ایسه کندیلرته

ماده‌نك بر جوق دور لرنك بر خلاصه سنى تكيشف ايدر .
كفيت بويله اولنجه ادراك ديديكيز . شيدك ماده شئوناتي
تكيشف ديك اولديغنه و بوتكيشفك افضالرك شئونات
ماده به حاكم اولاسنى تا مئن ايجون باييلديغنه حكم
اولنه مازى ؟ ماده ده مندىج اولان ايجاب و ضرورتك
هر آئيه دكلده آتيجق فوق العاده زمانلرده جبر
اولنه بيله چكى فرض اولسه ماده عالمى كندى حريته
اماله اتمك و او كا مطلوب حركتلىر ايد بىرمق ايسته بن
شعور بوندن باشقه درلو ناصيل حركت ايد بيليردى ؟
شعورك بر لحظه لك زمان باطنيسنده ماده نك صاپسز
آوان حياتى موجود اولسا يدى ماده نك معينيتى
كندى آرزولر مئه ناصيل توفيق ايد بيليرك ؟ شو
حاله شعورلو بر مخلوقك زمان باطنيسنده كي توتر
و تكلف نه قدر حوق اولور سه ماده اوزر زنده كي
مؤثرى او قدر آرقايه چمنى ؟ بكا قابر سه آرنه چق ؟
فقط شيديك بولمق نه فقط ده اصرار ايد چك دكلر .
اصل مقصد حيات شعور و ادراك هب عى
اوصاف بارزه و مشتركى حائر اولدقلى مختلف
واقعه لرله كوستر مكدى . شعورك قرارلشدر دى
هيچ لزومى بو قدر . ذاتا قوللاندقلى زمان جيبلىر .
مزه طاشيدىغمز ساعتلك زمانلر ايدر . ساعت باقدىغمز وقت
اون بكي ساعتلك زمانك برادرئه شيطندن باشقه بر شى
ولادىغنى كومبورى يز ؟ بو زمانه كوره هر ديقه
و هر نايه متجانس و مساوى بر مكدن باشقه ندر ؟
حال بوكه حقيقى زمان بويله متجانس و مساوىميدر ؟
بو زمان دكل زمانلك صولوشى اسكافى ، هندسه سبدر .
حقيقى زمان - كه برغشونك « Duree » ديدىكي وزم
« صبروره » ديهه ترجمه ايد بيله چكيز زمان -
بىر متجانس و هيچ بر آق بر برينه بكمزه مئن بر
كيكيت زمانى « دزى بىر « صبرورت : devenir » در .
صفت فارقه سى تكرار اتمك و هر وقت يكي اولقدر .
ونك ايجون حقيقى زمان ، ينى حيانك آتيسى كف
يد بيلمىز . چونكه او بر تكون و صبرورتدر . حساب
عقل ايله وقوعندن اول بيلنه مئز . تماماً درونى
باطنى در . اوله اولسه « حدى بر فلسفه » ويا
صنعت ايله سز بيله بيلير . ينه بونك ايجوندر كه روح ،
بارجى و حكى اسبابيله اولچوله مئز . چونكه مساحه
نتيق كيتلر ايجون نمكندر . حال بوكه شعور حياتى
قيمت حادثه لر ايدر . هر شعور حالى يلكيز بر
فقه تجلى ايدر . بردها عودت ايتسه امكان بو قدر .
شعور حاللارك مكانى و نيه عليه قابل مساحه بر قابليت
قدر . بونك ايجون روح علمى ، هيچ بر زمان حساب
لمنه منجر اولايه چقدر . او مستقلاً و باشلى باشه
علمدر . اصوللرى و قانونلرى كندينه مخصوصدر
كندندن چقه چقدر . ماده علندن تشكىل ايدن
« عقل » و « ذكا » روحك علمنه كوره ده بر
يكله صاحب اولادن روح و حياتى اكلايامايه چقدر .
« عقل ايشى » ضياعى يلكيز ماده دن آلدق حقيقه
مايچون نرى « فالنه محكومدر و تقليد دن باشقه
شى بايامايه چقدر . عقلمسترك كورلر كده براده در .

عملی و یا بو عمل احضار ایدن ادراکی تدقیق ایدنبه هرابی حاله دخی شعورك مادهیه حاوئندن مقصدی اونی کندی آرزو واستفاده لرته اماله ایتکندن عبارت برقوت اولدنی آکلاشیلیور. بونک ایچونده بکدیگریک متعی اولان ایکی اسول قولانیور: بونلردن بری ، مادهنك اوزون زمانلرده ادخار ایتدیکی قدرتلری منتتیب ومطلوب استقامتده آئیده بوشالقی؛ دیگرکی، مادهنك لایمده شئونات صغیره سنی یعنی بوتون دریای تاریخینی برلحه شعورده قاورامق .

شیمدی مسئلهی بو مختلف واقعه لرك نقطه اشتراکندن سیر ایدلم . بریایده ضرورت وایجاب تابع، حافظه دن محروم وهر لحظه سی مقدمی لحظه سندن استدلال اولنه بیله جک معین بر ماده کوروپورز. دیگر یانده حریت صاحب حافظه سیله متادی بر تگون و ضرورت ایچنده یاشایان وناسی ماده کی بالکز چوغاقلندن عبارت قالاوب بر نسیات کی نمی وهر « صبروره : Duree » سنده ماضی غیر قابل تجزی بر صورتده محافظه ایدن بر شعور کوروپورز. بویکی

بونلر حیاتی ، ماده و علمارندن تشکیل اتمش عقلک بکانه هنری اولان قیاس ومائلت کوزلکر بله تماشایا ایتدکاری ایچون تک بر منطق وتک بر مذیت کوروپورلر . اوکا بکزه مکدن باشقه چاره بو قدر دیورلر. غریبی شوکه بونی نه کندیلرنده، نه ده باشقه لرنده تطبیق ایدمه دکاری حاله لان دالده تلی باطالقلدن چیقق ایسته میورلر. حال بوکه بونلر حیاتک صبرور تلی دیکلر بوده عقل وعرفانلری اوکا کوره استعمال ایتسه لر نه قدر آجیله چلر . هنوز قلبلری یارلیمش اولان بو نیم منورلر بالطبع ماده دن باشقه برشی کورمه میورلر . حیاتی ، روحی ، مدنی عقلک بشداری اولان کوزله آرایه چقرینه کندی روحلرینه انکه تزل ایدوده بوراده کی صبرورت وانجذابلری دیکلر لر در حالده ایلری بولاچلر و تقلیددن قوروتلاروق روحک طبیعت اصلیه سی اولان یارایجیانی ایلر قارشیلر. شه چقرلر . این اوللی که خله دوغری کیشک کندی روحزه ایتکدن باشقه برشی دکادر . بزونی عقلجیاتی ادراکیه اولره دوغرو یورومک وانلرله برابر اولق طن ایدیورز. ایسته « درگاه » انتباهی یاشامق الهامندن دوغمشدر .

ماده عقلای بونی بر ارتجاع ، کی آکلر لر سه البته معذوردرلر . چونکه اولرجه حیاتک کریمه وایلیسه میخانیکی بر صورتده وبر مسافه قطع ایدر کی کیشک بک قولایدر . حال بوکه « درگاه » حیات وروسی ایسته نیلیدیکی کی آت اونیانیله جق بر قوشو عملی طن ایتکدن بک اوزاقدر . ارتجاع ، حیات وروحده کل عقلپرستارک مفهولر لرنده واردر . حیات ، هیچ بر زمان ارتجاع ایتمه مشدر ؛ اونک سوق طبیعیی دائما ایلرله کیشکدر . بطی روحلر حیاتی کندی قایلومعه لقرینه کوره محاکمه ایدمه بیلیورلر؛ فقط نه باس وار . ایسته حیات یورویور ، « درگاه » ده اونکله برابر یورویور ؛ حادثه بوندن عبارت .

وجودیت - ماده وشعور - ک مشترک بر منعدن اشتقاق ایتدکارنده شهیم اولمادیکی ذاتا سوله مشدم ، شعور وماده حفتندک ایضاحاتک بوتون غایه سی بری دیگرینیک ترسی اولدینی کورتمکدر ؛ یعنی شعور ، کندی لایتنقطع یاراتان وتازه لرن برعمل ایسه ماده کندیسی بوزان واسکیتن بر عملدر . بونک ایچون نماده ، نه ده شعور بالکز یاشلرینه کندی کندیلری ایضاح ایدمه مزلر . بونقطه یه بردها عودت ایتیه جکم ایچون بو بایدکی نظریی توضیحاً علاوه ایدمه که بن ، سیاره ارضی اوزنده کی حیاتک بوتون تکاملی حاله حیاتک بر جهدی کی کوروپورم ؛ بو جهدک غایه سی کندی ممکن اولدینی قدر مادهنك اسارتندن آزاد ایتک وبالنقیجه کندی حریتی یاشامقدر . حاله حیات ، بوکا حیوانات سله سنده موفق اولما نیجه ماده یی یارایجی بر شعور دن کچیره رک تأمین ایتدیکی مهارت وقدرت ابداعیه سایه سنده حیوان عالمده کی محوسیت واسارتندن قوروتلاروق انسانده تجسد ایتکله حریتی بولدی .

(لامارک) و (داروین) دیری نوعلرک تکاملی حفتندکی ملاحظه ومشاهده لرك تفصیلاتی تکرار ایتکده بر فائده کورمه یورم . بونلرک نظریه لرته کوره بوتون نوعلر ، کک بسط عضویتلرک تأثیرات محیطیه ایلر بطلندن بطنه تدربیجی استحالهلرندن تولد اتمشدر . فی الواقع مقایسه لی تشریح ، جنینیات ، مستحیاتیات کی اوچ بو بونک شاهد علمی به استناد ایدن بر فرضیه به التحاقی رد ایدمه بیکم آشکاردر . تکاملک بوتون امتدادنده ذوی الحیاتک شرائط محیطیه انطالق لرنه ک قدر ضروری اولدینی بو ضرورتک عناده مجرب اولدینی بیایدور دکلم . فقط بو ضرورت بکا فالیرسه آنجق حیاتک فلان ویا فلان اشکال معینه ده کی توقلری ایضاح ایدمه بیلیر ؛ یوقسه حیاتی کیتدکی بوسکله سوق ایدن حرکتی ایضاح ایدمه من . نسیم ایدرسکزه کک ابتدائی بر عضویت دخی طبق بزم کی کندی شرائط حیاتییه سنه انطابق ایتمشدر ؛ بونک بکانه دایلی یاشامقده بزم کی موفق اولمایدور . شیمدی بو حیوان محیطنه انطابق ایتش بر حالده بک اعلا یاشارکن نه دن کیتدکی معضلاشمکه و بو بوزدن دهاتلرکلی ومعلق رجان کیشک لزوم کورمش ؛ ایوم کوردیکیمز بو حیوانات ابتدایییه ادوار حیاتییه حیوانیه نك القدیم زمانلرنده تصادف ایدیوردی ؛ بو حاله نظراً حیاتک بو شکل معینه توقف ایدوب قالسه هیچ برمانع ، بناء علیه هیچ برامکانسزلق یوقدی . ممکن ایکن ایچون دائما بو حالده قالمادی ده بوسک شکلره دوغرو چیقدی ؛ بر حاله حیات موجود اولوده اونی کیتدکی دهشتلنن تهلرکه سوروکلمه سیدی نه دن بندن قبله انوب بومالکله آتیلجقدی ؟

حاله باطنیه بر شأنیات کی حس ایدلرکه حیاتک تکاملنه مدرک بر نظر آتی بک مشکلدور . بکا فالیرسه حاله حیات ، ماده ذی حیاتی نه تک بر

استقامتده آتمشدر ، نه ده بوتون نوعلر تک بر بولدن و برخط مستقیمدن کان برطاقم تکامل مرحله لیدر . حاله حیاتک هیچ بر طیفانیقلقه ، هیچ بر چشماز سوغاغه دوشمده دن دوس دوغرو بر بول تعقیب ایتدیکی اصلاطن ایچورم . هیچ شبهه یوق که حاله حیات مجاهده لرنده استعمال وتصرف ایتدیکی مادهنك مقاومتلرینه هرآن معروض قالمشدر . ایسته بومقاومتر بوزندن قیرمه مادیی مانعه لرله چار نیجه بولی انقسامه اوغرافقه وحامل بولوندنی حاله وتابلاری مختلف خطوط تکامله تقسیم ایتکله مجبور اولمشدر . ازجه مادهنك تضییق وعمانیتیه بولدن کاه انحراف، کاه رجوع ایتش وکاه آلتندن وورولش کی اولدنی برده قالمشدر . اعتراض ایدلرکه بیکم موفقیتی بالکز ایکی خط اوزونده اولمشدرکه بوموقیت برنده جزئی دیگرنده ایسه بالنسبه نامدر . جزئی موفقیتک شاهدهی « مفصلیه » لر اولوب بالنسبه تام موفقیتنک شاهدهی « فقریه » لردر .

حاله حیاتک موفق اولدنی ایلک تکامل خطنک نه یاقنده حشراتک سوق طبیعیلری کوروپورز ؛ ایکنجی موفقیتک نه یاقنده ایسه ذکای بشر کوروپورز . شوهالده تکامل ایدن اوتده اولا سوق طبیی و ذکا ، بر برینه قاریشیق ویا بری دیگرنده مندیج اولاروق بولونیوردی دییه بیلیز .

خلاصه ، حاله حیات ماده دن یایدنی شعورله بنه مادهنك ایتندن کچیره ک هم کندی عضویتلر برمش ، هرده بو عضوی ماده یی بایلمه سنی ومعینته تابع اولمسنه رغماً کندی حریتنه بر آلت اولروق قولانعه موفق اولمشدر . حاله حیاتک بومجاهده سنده شعور آز قالدی طوزاغه دوشیوردی . چونکه ماده اونی اوبله صاریبور وبوغوبوردی که آز قالسین ملقبایه جق وکندی ذات الحریکه لیکله شعور سزانه کوره جکدی . نیته کیم بوحال ، نباتات عالمده قسماً واقع اولمشدر . ماموردرکه تکامل یارلاندن بری اولان ب عالمده ذات الحریکه لیکله شعور سزاق بر قاعده در ؛ فی الواقع بوراده حاله حیاتک متکامل ومجاهد اوتنده مندیج اولان خاصه حریت حقیق بر اثر صنعت اولان بو اشکال حیاتییه ده ناکهانی بر صورتده قظا ایدیور . وناصیل ظهوره کادکاری محیطک تأثیراتیه ایضاح ایدلرکه بزم و آنجق حاله حیات حصولی اولان بو ناکه ظهور اشکال حیاتییه بر کره خفت بولقدن سوکرا آرتق میخانیکی بر صورتده تکرار ایدیور . بالکز بواشکال حیاتییه نك فردلرنده هنوز انتخاب ملکه سی بولمیور . شعور ماده ایلر بوغولش وانک اسیری اولیور . حال بوکه دیگر خطوط تکاملده شعور کندیسی مادهنك اسارتندن ده زیاده آزاد قیلده وبالنقیجه شویله بویه بر انتخاب استعدادیه صاحب اولقه موفق اولیور سنده بو انتخاب وارلق ویا شامق ضرورتلری ایچنده آنجق بر حیات قالمق احتیاجک بسط برماونی اولق سوبه سنی آتشیور . ایسته بو یاشامق یعنی مادی عضوی محافظه وادامه

شایخ

استانیول سراینده

حافظ احمد باشانك سهرادی

اندرون مکتبتك پیشد بر دیکي فداکار صدر اعظم اردن بریده شاعر و موسیقی شناس اولان فلیله مؤذن زاده حافظ احمد باشد. «خواننده خوش آواز و شاعر سخناز اولغین مساعده بخت کار سازایله دایره هایونه قبول اوله رقی ندیم خاص الحاص اولمشده» (۱) حافظ احمد بك کیلار خاصه قوشنده کوزه دل صداسی، نراکت و طرافتیه هر کسك حرمتی قازاندی کبی، علمه قارشی اولان اتمساکی ایله ده (۷۷- مرابی) لرینك توجهنی جلب ایتدی.

قوشنده تعقیبی لازم ککن درسلی اكمال ایده رک خانه خاصیه کچدی.

بورادهده معلوماتی توسیع ایتدی. طوغانچی باشیلقله چقوب رتبه وزارتله قبولدان دریا اولدی (۲) صورکه شام والیدکننده ویدی سنه قدرده وان، ارضروم، بغداد ایالتلرینده بولوندی.

بومامور بترلنده، ناموس و عفتندن امین اولدینی رفقا سیله چالیشهرق، قیمت و ضربتی کوستردی. سلطان مراد رابع کندیسنه ۱۰۳۴ ده صداری تودیع ایتدی (۳) و بو طریقه یله برابر بغدادك استخلاصنده مأمور ایدلشدی.

عسكرك آزلتی، خسته لاق طهوری، پاشایی مایوس ایتدیکندن غالبیت امكانی کورمه من مشارالیه:

آلدی اطراف عتو امداده عسکر یوقیدر

دین بولنده باش ویر بر سرور یوقیدر خصمی بر ککیش او بولنده رخ برخمات ایتکه

چنکده آت اوینادر فرزانه برار یوقیدر

بر محب کردایه دوشدك چاره سز قالدق مدد آشنالر زمره سنده برشاور یوقیدر

چنکده همیامن اولوب باش ویرر باش آلمه عرصه عالمده بر سرور هنرور یوقیدر

رفع بیداق تکلیدن غرض نه بیلدز درد مظلومان سؤال اولمازی عشر یوقیدر

آتش سوزان اعدایه بزمه کیرمه درد ایچنده امتحان اولمش سمندر یوقیدر

درکه سلطان مراده نامه من ایصاله باد صر صر کبی برچاپك کبوتر یوقیدر (۴)

استمداد نامه منی کوندردی بالضروره حله چکلدی.

۱۰۳۶ ده عزل اوله رقی استانیوله کلدی.

[۱] حقیقه الزورا ص ۶

[۲] قاموس الاعلام ص ۷۹۲ جلد ۱

[۳] عطا تاریخی ص ۵۶

[۴] عطا تاریخی

مارورده

احمد حمیدی

اویونلایان یورغون آکاسیالری قوشنده تیرهن کنیش بر حاووض...

اوستنده فیسقیه، مهتابك صاری رنکیله آغلایور حالسز، اویقوسز.

تاج بیل فیسقیه نك بو ایچنه، اوزون صولری بوکولش آلتون چیچک

حالنده بوکولکون، سس سز حاووض اوستنه سس سزجه دوکوله چکار؟

بری حرکتسز، جانسز باتیور؛ برینك دهن کوز یاشلری وار.

بیلکه بکا نلر خاطر لاتیور بوکولش صولره آغلایان صولر.

علی حسن

.....

اوزون مدت مسعود زمانلر کچیردیکي استانیول سراینه کلدرک پادشاه رجعتك اسباب موجب سنی آکلاشدی.

سلطان مراد، حافظك فضائل علمیه سنی بیلدیکندن قبه وزیری پادی.

پادشاه، کنج عثمان فاجعه سندنبری انتظامی بوزولان اوردوی اصلاح ایدرک متغلبی تأدیپ ایتک ایسته یوردی.

اطرافنده تزیه روحلی، مملکتك سلامت وساعتندن باشقه برشی دوشونه من حسن خلیفه،

موسی چلی کبی بوکسك دوشونجه لی ذوات واردی. بونلر ملنك سلامتی خصوصنده پادشاهی ارشاد ایدیورلردی.

مراد خان رابع خسرو باشانك یرینه حافظ احمد پاشایی صدارته کتیردی.

حال بوکه خسرو پاشا موقع اقباله ایکن بر قسم متغلبی آله ایتشدی.

عینی زمانده صدارت قائمقامی رجب پاشاده احمد باشانك بی امان دشمنی ایدی. مهر تریفه

ناقل اولاق ایچون هر تورلو ترور براتی ارتکاب ایدن برآدم اولدیفندن نه اولورسه اولسون موقع صدارته

کچمک ایسته یوردی. سقا محمد جین علی، روم احمد کبی طرافدارلری استانیوله طویلاعتلردی.

رجب پاشا بونلر واسطه سیله فتنه تی تحریک ایتدی. بونلرده نیک ویدی تفریقدن عاجز بر قسم جهله ایدی؛

طویلاعتلر و خسرو پاشا کبی صیت و شهرت صاحبی بر وزیری عزل ایتدیرنلره حافظ پاشا، حسن

خلیفه موسی چلی کبی علم آدلرندن ده (۱۷) کیشی ایسته مک ایچون سرایه هجوم ایتدیلر.

آیا صوفیه نك یاننده کباب هایونه کلدری زمان «بوکون صبر ایدک یارین جواب و بریلور.» دیه

ایچردن خبرکلدی. دونوب آت میدانده صاحبلا دیلر، ایرتسی کون تکرار کلدرک باب هایوندن کیروب

اورته قویه قدر دولدیلر. حافظ پاشا، بایرام باشانك بوکون دیوانه

ایتمک احتیاج و ضرورتی بوتون سلسله حیوانانك حریتی احتیاجات مبرمه و حیاتیه سورلری اینجده

حبس ایدیور. حریت، درت بر طرفه انکشاف ایدمچکنه آتیجی احتیاجات مبرمه دیوارلری آراسنده

اوزانه بیلور. جمله حیوانك اوچنچی ناکه ظهور انقلاق انسانی وجوده کترینجه یتنه شدتی بر صیرجرامه

و بو بوک بر تکامل وجود بولیور. و آرتق جمله حیوانده مندیج حریت بوتون سدرلری بیقیور و تغیرلری

قیریور. بو صورتله حصوله ککن انسان دماغی حیوان دماغنه قدر چوق بکزرسه بکزره سیل

اونده کوکاشمش بوتون اعتیادلری قهره جتی وانساق عملی تماماً ضدی اولان حرمللره ییقایج بر خصوصیت

و نمازیت واردر. آرتق بوبله برماغ قارشیسنده ماده نك آلت اولقدن باشقه بر فوق، اوکا انقیاد

ایتمکدن باشقه بر مقاومتی قالا شدیر. ماده نك ایچنه کیردکن صوکر اونی عضوی و غیر عضوی اولق اوزره

ایکی عالمه آیران جمله حیات، نهایت انسان دماغی وجوده کترینمکله هرایکسینه حاکم اولمش وهیسنك

فوقنده حریتدن عبارت اولان سلطنتی قورمشدر. فی الواقع کونك برنده حکمت ایله کینانك مشترک

جهدلرله ماده ذی حیله مشابه بر ماده نك اعمال اولونه سی محمول اولایلر. فقط بو مشابهی وجوده

کترینك حیاتی بوتون اوصافیه یایقی دیمک دکادر. بیلدی که حیوانك کدی خارجنده کی موجودات ایله

طرز حرکت و مناسبتی طن اولندینی کبی میخانیکی دکادر. بو طر حرکتلرده اوله حوصله سوز بر

مهارت و ایچنک واردر که میخانیکیتله تقلیدی امکان خارجنده در ایچنه داخل اولدینی ماده میخانیکیت

خارجنه چاران جمله حیات، اونده کی میخانیکیتی رد ایتشدی ماده فی فتح و تسخیر ایدمه چکندن

اول ایدمه بو میخانیکیتی قبول ایتدی. بوتی بر تشبیه آکلاشه من: شمدوز بولارنده کی مقاصدار،

ترتی بولندینی خطندن چیقاروب ایسته دیکي خطله کچرک اون فاصیل اوخطله یاناشدیر بر سه حیات دخی ماده فی

ایندن چیقاروب کندی بولنه کچریمک ایچون ماده نك میخانیکیتنه غایت ماهر بر مانوره ایله یاناشمشدر.

تعبیر دیکرله حیات، باشلانمچده اوله برنوع ماده فی برلشدیر که بو ماده کندی کندی اعمال ایتک

یوانی طوعندی. یالکیز حیات، امدادیه یتشمه. سه بیدی ماده نك کندی کندی تعضو ایتدیرک

خصوصنده کی بوتشبی برجهد حالنده قالا جق وهیچ بر زمان تعضو دینان حادثه اولماه جیدی. بکا فالبرسه

لاوراوارلر مرک حیاتی اعمال خصوصنده کی ساعیلری دخی بلاشبهه بو نقطه ده زیقلاوب قالا جقدر. اولسه

اولسه ماده ذی حیوانك بعضی اوصافی تقلید ایدیلر که؛ لیکن تولید و تکامل خاصه سنی احتوا ایدن جمله حیات

هیچ بر زمان ماده فی درج ایدیلر میه چکدر. (مابعدی وار)

۳ مارس ۱۳۲۷ دارالفنون روحیات معلی مصطفی شکلب